

Geachte leden van de Architectuur Board Rijk,

Vanuit de Europese Commissie / ISA is een uitvraag gedaan voor een review van de European Interoperability Reference Architecture (EIRA), zie bijlage.

Vanuit de NORA en het BFS willen we daar graag invulling aan geven, opdat we inzicht krijgen in de mate waarin de EIRA architecten en ontwerpers kan helpen bij het ontwerpen en verbeteren van grensoverschrijdende Nederlandse publieke diensten en de toepassing van standaarden daarbij. We hebben hiertoe de EIRA doorgenomen, d.w.z. het document "EIRA v0.9 beta overview" (de EIRA zelf is te laden in een architectuur-tool, maar dat is niet goed benaderbaar voor reviewers), zie bijlage. Onze bevindingen en vraagstukken hebben we onderstaand verwoord.

Graag ontvangen we vanuit de Architectuur Board Rijk een reflectie op deze bevindingen.

Eind september zullen we de Europese Commissie over de EIRA van advies voorzien vanuit onze invalshoeken.

Ludwig Oberendorff (BFS)
Eric Brouwer (NORA)

Bevindingen

1. De EIRA geeft een zeer gedetailleerde beschrijving van de elementen die bij publieke dienstverlening van belang kunnen zijn. Het lijkt op een kennismodel c.q. format die, indien toegepast door alle landen die in de EU zijn vertegenwoordigd, leidt tot een meer uniforme beschrijving van de grensoverschrijdende dienstverlening binnen de EU.
De vraag is in hoeverre dat aansluit bij de kennismodellen en formats die Nederland en andere landen momenteel hanteren bij hun grensoverschrijdende dienstverlening. Dat inzicht per land ontbreekt nu, maar zou toegevoegde waarde hebben om de bestaande "volwassenheid", uniformiteit en verschillen van beschreven diensten duidelijker te maken.

2. De toepassing van standaarden.
In Nederland hebben we in de EAR en NORA een samenhang aangebracht tussen de Nederlandse bouwstenen van de elektronische overheid en de bijbehorende standaarden voor gegevensuitwisseling, zoals de "pas toe of leg uit"-standaarden van Forum Standaardisatie.
Deze koppeling lijkt in de EIRA ook goed te leggen bij bijvoorbeeld het gebruikte element "machine 2 machine interface".

Aanvullende suggestie: Het zou goed zijn als op Europees niveau de standaarden die worden toegepast in de bestaande bouwstenen worden aangemeld voor de lijst met voorkeursstandaarden van het Multi Stakeholder Platform (MSP) en andersom: bij de ontwikkeling van een nieuw bouwsteen zou de bestaande MSP lijst met standaarden gecheckt moeten worden, voordat er keuzes worden gemaakt over de toepassing van standaarden (parallel aan de Nederlandse situatie met de lijst "pas toe of leg uit"-standaarden).

3. De EIRA heeft een sterke focus op de mechanismen en bouwblokken voor het uitwisselen van gegevens c.q. van informatie binnen Europa (de HOE-vraag).
Uit de EIRA wordt echter niet duidelijk hoe de aansluiting ervan is op de bestaande infrastructuur van de landen. Hoe bijvoorbeeld wordt de EIRA gezien ten opzichte van de Gemeenschappelijk Digitale Infrastructuur (GDI) van Nederland?
Kan worden aangegeven wat de EIRA aan de GDI toevoegt?

4. In aanvulling daarop zouden we graag zien dat -met hoge prioriteit- aandacht wordt gegeven aan de reden waarom die gegevens- en informatie-uitwisseling nodig is, te weten de feitelijke grensoverschrijdende diensten:
 - welke concrete diensten zijn dat?
 - waar zijn de beschrijvingen en de gemaakte afspraken over de kwaliteit ervan te vinden?
 - welke knelpunten spelen daarbij die te maken hebben met de verschillen vanuit de betrokken landen?

5. Dit brengt ons op het punt van een fundamentele vraag over Referentie Architecturen. In Nederland hebben we afgelopen jaren veel geïnvesteerd om het werken met en onder architectuur tot wasdom te brengen. We zetten daarbij de “voorbeeld blauwdrukken” om naar concrete handvatten voor architecten en ontwerpers in de vorm van inzichten in de bestaande situatie (diensten en infrastructuur) en principes om ze te leiden naar verschillende oplossingsmogelijkheden en inzicht in de impact daarvan. Bij zowel de EAR als de NORA is dat volop zichtbaar.
We zien graag dat de EIRA zich ontwikkelt naar een architectuur die aansluit op de architecturen van de aangesloten landen.

6. In aanvulling daarop zien we graag dat duidelijk wordt hoe de EIRA aansluit op de wereldwijde architectuur voor publieke diensten.
Elk land moet immers in staat zijn publieke diensten te leveren aan zowel Europese landen als aan niet-Europese landen.

7. In de EIRA hebben we enkele onderdelen niet kunnen terugvinden, die in de NORA van groot praktisch nut zijn gebleken, zoals met name de beleidskaders en -afspraken en de ontwerpprincipes.
Wat is de reden daarvan?